

MILÍ ČTENÁŘI

k Vasim dopisům, tykajícím se ideologické úrovně Nasich Hlasů v posledních 2 - 3 číslech Vám checeme sdělit.

Novy vydavatel i členové redakce jsou es. posrpnovi emigranti. Z vlasti byli donuceni emigrovat v zajmu zachování svobody a svých životů. Mají svou zemi a její lid k smrti rádi, chlčí jím zde, v zahraničí sloužit a doufají, že se jednou budou moci vrátit, nebo alespoň podívat, nikoli jako zlocinci, nybrž jako plnoprávní občané republiky (v případě navratu). K tomuto cíli směřuje všekré jejich snazení. Jenkož jsou zde jestě jiné neosobní zajmy, motivované snahami o co největší přispění k situaci, která by jednou provzdy garantovala celému světu svobodny a demokratický rozvoj a tyto zajmy vydavatelství a redakce má v úmyslu podporovat, tedy i celkové politické zaměření Nasich Hlasů je úměrné této cilům.

Nejsme si docela jisti svou kvalifikací pro odborné analýzy a nedovolatelnost faktů, které Vám v našich novinách jednou tydně nabízíme ve formě příspěvků našich dopisovatelů nebo i jako vlastní články. Máme vsak neustále na mysli několik zasad, od kterých bychom nechtěli upustit. Predevsim: Nase Hlasy jsou naprostě nezávislé, tedy články - mají-li potřebnou úroveň a vztah k aktuálním otazkám - nemusí vyjadrovat názor redakce, jsou volnou tribunou těch Čechoslováků, kteří jakýmkoli demokratickým způsobem chtějí přispět účinně ke znovudosazení demokracie v Československu, nebo k udržení, resp. ke zvýšení úrovně všech složek krajanského života v Kanadě.

Poněvadž chceme, aby Nase Hlasy se těsily co největšímu zajmu čtenářů, snažíme se o koordinaci faktoru, který podmiňuje vysoký čtenářský interes a zároveň zaručuje co možno nejvyšší úroveň politického tydeníku s kulturním a sportovním zpravidlostí. To znamena, že si neustále musíme vsímat ohlasu čtenářů, nepodléhat jim i hovět jejich rozumým potrebám - pripomeně ze nelze vyhovět všem - nepřipustit vsak jakoukoli lacinou politickou pornografii, která by se možna někomu libila, Nase Hlasy by vsak nesmírně poskodila.

Vyslechli a precetli jsme si mnoho Vašich názorů. Globálně bychom z nich mohli vyvzakovat, že emigrace ekonomická, t. j. ta, která je v Kanadě nejméně 22 let, má někdy nebezpečný sklon inklinovat k ideologii, která má mnoho spojeného s bolseviki, která je vsak naprostě nepřijatelná pro moderní společnost. Politika emigrace, t. j. ta, která musela Československu opustit v důsledku t. zv. "vítězství pracujícího lidu" v únoru 1948, převazně necini rozdíl mezi komunisty "Stalinisty" a komunisty typu A. Dubeecka, I. Svitaka, O. Šíka a dalších. Posrpnova vlna emigrantů zase tento rozdíl maximalizuje, címž se emigrantům prvních dvou kategorií zdají sporné motivity jejich odchodu z vlasti, zvláště, když v Kanadě se snaží o způsob života, pro který zde nenachází většinou pochopení a který by byl více méně iluzorní i v Československu za okolnosti neuskutečnění invaze v srpnu 1968. Pokud mají posrpnovi nějakou kvalitativní výhodu v nazírání na udalosti posledních 15 - 20 let v Československu, tedy pravděpodobně tu, že lépe ovládají argumentaci okolo těchto problémů a jsou mimo podezření, že také majetkové důvody jsou hnaným motorem jejich připadných protibolsevických snah. (Na druhé straně, třebaže si veliká část posrpnových emigrantů nepřiznává existenci důvody svého útěku do zahraničí, je zde několik vagnic

Kterýsi z velkých papežů napsal: Prvním velikým zákonem historie není říkat to, co je nesprávné! Nybrž naopak: Nebat se říkat to, co je Pravdu!" Listujice v naší historii přichází k datu 7. února 1920, jež bude na věčné časy znamenat skvrnu v naší historii. Co se tehdy stalo? Před 50 ti lety dne 7. února 1920 v 11. hodin ve stanici Kujtun na Sibíři bylo podepsáno příměří mezi našimi legionáři a bolseviki. Jaké byly podmínky příměří a proc příměří bylo podepsáno, jistě se vynoří i čtenáři tyto otazky? Z podmínek příměří uvedených tří nejdůležitější: Článek 5: "Admirala Kolčáka ponechají naši legionáři v Irkutsku." Článek 6: "Zlatý poklad carského Ruska bude ponechan bolseviku." Článek 10: "Legionáři nebudu evakuovati Kolčákovu majetek". Smlouvou podepsali za bolseviki předseda vojenského Sovětu tovarise Gruenstein, a za naše legionáře poručík Hub.

Byli snad naši legionáři v důsledku své slabosti přinuceni k této smlouvě? Absolutně ne! 50.000 dobré vyzbrojených čsl. legionářů prohánělo neorganizované bolsevické bandy, kde se jim jen zachítelo. Koncem roku 1918 přijal generál Rudolf Gajda nabídnuté mu místo samym Kolčákem - velitele ruské sibiřské armády. Zahy dobyl Permy a zastavil bolsevickou protifašistu na Kurgan. Gajda to byl, kteří v lednu 1919 na porádě hlavního stavu ruských armád patří, pod Kolčákem vypracoval plan postupovat na sever po lince Perm - Vologda za účelem dobytí Moskvy. Realizace plánu by se Gajdovi snad byla povedla, kdyby zde nebylo byvalo oné nevraživosti ruských generálů na "inostrance" Gajdu, kteří mu zaviděli jeho úspěchy v boji proti bolseviku a přirozeně ze též jeho popularitu mezi ruskou polibolsevickou vrstvou, pro níž byl jedině Gajda zachráněn před bolsevickým morem, zavlečeným na ruskou půdu z ciziny! Nevraživost, jdoucí k duhu bolseviku, způsobila, že generál Gajda požadal Kolčáka o propustení ze služeb v ruské armádě a dne 15. července 1919 předal velení svých čsl. gen. Die-trichovi. Tím byla porážka Kolčáka

symptomů, které tomuto názoru častecně dřívají za pravdu.) Uvádím formulaci názoru některých čsl. intelektuálů, kteří dění v Československu pozorně sledují mnoho let z Kanady. Rikají toto: "I s diktátory je nutno diskutovat, jedině tak, pacifickými metodami lze dosáhnout úspěchu, poněvadž jejich denuncováním a bojem zařazeným na stejných metodách, kompromitujeme nejvíce sebe a cíl, jehož chceme dosáhnout." Zasadné nesouhlasí a argumentují:

Diskutoval mohu a jsem povinen pouze s někým, kdo přijme pravidla diskuze. To komunisté nikdy nedělali a pokud ano, přestali byt komunisty.

Diskutoval mohu a jsem povinen pouze s někým, kdo přijme pravidla diskuze. To komunisté nikdy nedělali a pokud ano, přestali byt komunisty.

Aktivní příslušník komunistické strany není cestný soupeř, nybrž zlocinec. Říkali někdo a nedavno to opět vykříkli jeden z prominentních emigrantů, že je komunistou potud, pokud je kom. idealním řešením pro celý svět, at' se tedy přesvědčí, co komunismus ve své historii dodnes dokázal, tím se prece definuje, nikoli oftepánymi frazem, které uz každému vytřely zrak. Diskutovat mohou s komunisty ti, kteří nemohou dělat nic jiného, my, kteří máme možnost působit na ve-

Kterýsi z velkých papežů napsal: Prvním velikým zákonem historie není říkat to, co je nesprávné! Nybrž naopak: Nebat se říkat to, co je Pravdu!" Listujice v naší historii přichází k datu 7. února 1920, jež bude na věčné časy znamenat skvrnu v naší historii. Co se tehdy stalo? Před 50 ti lety dne 7. února 1920 v 11. hodin ve stanici Kujtun na Sibíři bylo podepsáno příměří mezi našimi legionáři a bolseviku. Jaké byly podmínky příměří a proc příměří bylo podepsáno, jistě se vynoří i čtenáři tyto otazky? Z podmínek příměří uvedených tří nejdůležitější: Článek 5: "Admirala Kolčáka ponechají naši legionáři v Irkutsku." Článek 6: "Zlatý poklad carského Ruska bude ponechan bolseviku." Článek 10: "Legionáři nebudu evakuovati Kolčákovu majetek". Smlouvou podepsali za bolseviki předseda vojenského Sovětu tovarise Gruenstein, a za naše legionáře poručík Hub.

Zamyslejte se nad trpkým osudem tohoto bolseviku: číslo jedna - generala Gajdy, přichází k za-věru, že Gajda byl vlastencem, roz- hodně větsinu než jeho kolega na valečné sachovnici jednoho hradi-na general Syrovy. Ze Gajda byl vlastenec nejen slovy, ale předev-sím ceny, svědci lakt, že odmítl nabídku hitlerovského gen. stabu, aby velel jedné německé divizi v boji proti bolseviku za druhé světové války!

V květnu 1945 zízel Gajda be-ze stopy ve spáreč NKVD, zatímco Syrovy NKVD nezajímal. Divá-meli se bedlivě na postoj Gajdy contra T. G. Masaryk, je patrný rozdíl jehich názorů na bolsevickou revoluci: TG. Masa yk viděl v Rýnové revoluci záležitost cest ruskou a narázky na to, že je vedena lidmi neruského, ba neslovanského původu, odbyl slovy pronesenými v prosinci 1917 v Moskvě: "Mys-lím, že v Trockém. Lenínovi je jistě tolik ruské krví, co v dynasti Romanovců . . ." Gajda naproti tomu spolu s Kramárem viděli v Rýnové bolsevické revoluci spik-nulí mezinárodních sil, toužících ovladnout svět, proti nimž je nutno zvědnot zbraní, má-li byt svět zachráněn před nadvládou d'abel-ských fašistiků a la Trotsky, Uritzky, Sverdlov atd. Záta pomalu ale jistě zapadají do výročí ale rouska historie se pomaloucky odclo-nuje a pěšky světla zjevují, na eis straně byla pravda, zda na straně T. G. Masaryka, nebo Kramáre.

T. G. Masaryk, dívaje se na nás s "onoho břehu" jistě si sám kori-guje svůj názor na Homines Slan-skysenses, zmocnivší si u nas bolsevickým převratem v únoru 1948 jeho díla! Dívaje se na nás s ono-ho prestolu věcnosti jistě lituje boje proti klérku. Ano, jistě by jí nikdy nebojoval proti římsko - katolickým kněžím, kteří po bolsevic-kém převratu u nás byli zavíráni a genocidně ničeni jen proto, že chránil jeho dílo! Logika historie býva mnohdy nevypytatelná!

Tak na zakladě smlouvy mezi

řejně minění, máme povinnost této možnosti využít k nasazení alar-mujících metod, kterými katego-ricky odsoudíme toto světové ne- bezpečí.

LENIN - HUMANISTA, NEBO VRAII?

Snad 500 nebo 600 lidí s mnoha transparenty vyjádřili večer v pa-teck 4. dubna svůj odpór ke kremel-skému totalitnímu režimu. Některé transparenty byly opravdu typickou ukazkou vroucí touhy po svobodě, jiné zase volaly po spravedlivé odplatě, mnoho bylo takových, které za kruté zasměšnovaly poměry v SSSR a členy kolabo-rantských vlad satelitních zemí, prostě je jisté, že ti vevnitř, když pod ochranou policie prosli spalíky demonstrantu, vyzbrojených obli-gatními nahnílymi vejci a rafskými jabilky - moc chuti ke slavnostní veveri asi neměli. Okny jsme vidi-lé kyselé a vzklem zjizvené obličeje pohlavářů, kteří měli možnou odvahu, možná i rozkaz k akci, kte-ra vzbudila u zde zjizvých občanů porobených zemí spravedlivé rohoření, jež se projevilo dobře pro-vedenou a ukazněnou demonstraci.

REDAKCE

Lharů se nebojím, mnohem více se bojím těch, kteří mají vzdycky pravdu.

ČEST JEHO PAMATCE.

PODPLUKOVNÍK

FRANTISEK NEUMAN

ZAHYNUL VE VIETNAMU

Stovky exulantů poznali Františka, jak jsme ho nazývali, když k nam přišel na světici v tabore Lindau - Zech na Bodamském jeze-re r. 1949. Skromný a ukazněný sam k sobě, ztrávil s námi přes rok než jsme se rozhodli do sýřeho světa když tabor byl zrusen. Studoval práva na Karlově universitě v Praze a zúčastnil se studentských demonstrací na Pražském hradě za únorových událostí 1948. To již znamenovalo důstí aby předvidal, že v zkomunitovaném Československu nemá naději do budoucnosti. Rok pobytu v nouzi a odříkání utužil nová prateřství, která nenarušila ani dálka oceán. Kazdy odesel jak měl na vybranou. Do Jihní Ameriky, Austrálie, Kanady, USA a jinam. František nechtěl emigravit, chtěl zůstat blízko své vlasti v Evropě. Po zrusení tabora Lindau, stal se vedoucím tabora Wurzach, též ve francouzské zóně Německa. Roku 1952 se přihlásil do armády Spojených států amerických, a po krátké době odjízděl též do USA. Svoji inteligenci, fyzickou zdatností, ale hlavně důsledností docílil rychlého postupu. Vyhrál soutěže "Soldier of the day" a 1954 "Soldier of the year" na zakladě cehoz byl jmenován pobočníkem Luebn. - Generála A. R. Bollinga, velitele 3. US Army, s kterým projízděl posadkami americké armady. Později mu byla nabídnuta možnost absolvovat důst. školu, a r. 1955 se scházíme v Cedar Rapids, Iowa u rodiny J. Honolky, který tam vede úspěšné velkou pekarnu Amana Society. Rodina Honolkova táz s námi ztrávila dobu exilu v tabore Lindau, a jejich kdysi mladická dcera Evička byla jíž půvabnou dívou. Netrvalo dlouho a Evička se stala manželkou mladého poručíka F. Neumana.

Poručík Neuman získava r. 1956 diplom armádního pilota a odjízdi na Koreu. Roku 1958 se vraci do USA a 1960 odjízdí do Zapadního Německa. 1963 se vraci do USA a po vycvičku v letání helikoptér se jako součást 1. st. Cavalry Division vydává 1965 na cestu do Vietnamu.

Od roku 1966 až do r. 1968 kapitán F. Neuman je divizním velitelem pro vycvičku cizích důstojníků. Roku 1968 odchází do školy pro důstojníky v povolaní ve Fort Sill, odkud odchází jako major do Fort Rucker v Alabamě, kde dostává rozkaz k novému odjezdu do Vietnamu. Usazuje konečně svoji již početnou rodinu, 2 syny a dcerušku v rodinném domku blízko své zakladny v malém městečku Ozark. 1969 se loučí se svou rodinou, nevěda ze naposled, a odjízdí do Vietnamu, kde je velitelem letiště a později povýšen na podplukovníka. 14. února 1970, tyden před navrácením zpět do Spojených států vstupuje naposled s dalsím důstojníkem do letadla Mohawk, která jsou speciálně stavěna na průzkum území a zjištění jak nepřítele tak výzbroje. Krátce po startu vypovídají motory službu a vyskok padákem z letadla se stal podplukovníku Neumanovi osudným.

V pátek 6. března 1970, v den plánovaného navratu z Vietnamu byl František Neuman poříben s vojenskými poctami na hřbitověk městečka Ozark, za účasti rodinných příslušníků a přátele. Jeho manželka Evička, 11 lety Michael, 8 leta Julie a 7 lety Steve nesou hrde kříz utrpení, zvláště když manžel a otec měl jíž po 2 letech byt propuštěn po 20 letech služby v armádě.

My všichni, roztroušení po celém světě, vzpomínáme Františka Neumana v smutku ale s hrdostí. Neplnil jen svoji povinnost, ale bojoval za nás, nasi budoucnost a budoucnost nasic děti, i za naděje umíleného naroda ve staré vlasti. Jeho manželce Evičce a jeho dětem si dovolujeme vyslovit upřímnou soustrast s praním Boží pomocí do budoucna.

Alois Saloun

REJ KOLEM LENINA A LENINISMU

ARNO HAJS

POKRAČOVÁNÍ

o II.

A nyní několik poznámek k tzv. idejím leninismu. Jednou z prvních je "založení proletářské strany nového typu" na principu "demokratického centralismu". Aby mohla dělnická třída splnit svou historickou úlohu, říká Lenin, potřebuje bezpodmínečně svůj vedoucí stáb, vedoucí silu právě tak jako potřebuje armáda velitelský sbor. Takovou vedoucí silou - tvrdí Lenin - musí být jen pevně semknuta, přísně konspirativní, disciplinovaná, centralisticky řízená strana. A poněvadž dělnická třída není způsobila jít dal než k "trade - unionistické obraně" svých zajmu - parafrásuje Lenin staré Marxovo tvrzení - musí takovou stranu autoritativně vést, "revolucionari z povolání". Ti tvoří "jadro" strany a jedině oni mají právo vyjadřovat zajmy pravujících, byt jejich vůdcem a soudcem ve všech otazkách jich se tykajících. Proto např. v r. 1905 "bolsevický stáb profesionální revolucionářů" oznacoval dělnické stávky a manifestace, k nimž docházelo pod vlivem tehdejších odborových organizací, "za překazku v přípravách povstání".

Takova je v podstatě Leninova představa o úloze strany, jako aparátu rozhodující elity, vnasející své ideje do lidových mas. Lenino pojetí "demokratického centralismu", s nímž se dnes komunisté totík ohanějí, vyplývalo zcela samozřejmě z centralistického principu organizační řízení strany, proto v něm vždy převládal a převládá i dnes centralismus a demokracie přicházejí zkrátka. A tam, kde není dáná možnost kontroly členů nad jejich vůdci, musí docházet k "deformacím", abychom užili dnesního módního termínu komunistů, k diktature upravující, se vsemi toho nasledky.

Na této zasadách spocívají proletářské strany "nového typu", které se po říjnové revoluci v Rusku utvořily v různých zemích na západě. Pokud některé z nich vznikly rozolem stran socialně - demokratických, musily se podrobít proslulé "bolsevisaci", jako tomu bylo právě v Československu.

Tyto rozdílné koncepce podstavy dělnického hnutí a úkolů sociálně demokratické strany, byly také zakladní linii obou směrů k otázkám odborového hnutí. V letech revoluce se vedl boj o zachování a další rozvoj odborových organizací jak nezávislých, autonomních organizací dělnické třídy, proti bolsevickým pokusům přeměnit odbory v poslušné nastroje strany a později její diktatury. V tomto boji zaujímali menševici nesporně správnou pozici, jak se to dnes retrospektivně zcela výrazně ukazuje. Odpór dělníků proti bolseviské koncepci v odborech lamali bolsevici brutalními represivními opatřeními, rozpouštěním svazů, zatykaním neoblomných stupenců svobodných odborů. Bolsevici stali na stanovisku, že v období, "přechodu k socialismu" je nezavírost odboru pozadavek reakcím. A na tomto stanovisku nezměnili nic podnes. Nazorně se to ukázalo nedavno v našich zemích při zasadách Husákova vedení do českého a slovenského odborového hnutí, kdy s neslychanou nevázností k demokraticky provedeným sjezdům byla revidována téměř všechna jejich usnesení a znemožněno složení sjezdy zvolených orgánů odborových.

Mezi leninské ideje patří také vytvoření "statu nového typu", opírající se o diktaturu proletariatu. Autoři téz k Leninovu výročí tvrdí, že je to stát "mnohem demokratičtější než kterakoli burzoasné parlamentní republiky". Komunističtí propagátoři pak vydávají Sovětský svaz za stát, kde jsou v praxi uskutečněny ideje demokracie a občanských svobod. "Skutečná demokracie je tam, kde záležitosti statu opravdu spravuje lid - a v naší zemi neexistuje oblast verejněho života, kde by se zasadní otázky neřešily demokraticky a neexistuje společenská vrstva, která by se nepodílela na řízení země" - hla-

holil v kremelském sále na jednom ze slavnostních shromáždění v dubnu 1969 tajemník sovětské komunistické strany Ivan Kapitonov a sklidil freneticky potlesk. A to ve stále, který prvy rozdělil své obyvatele na privilegované členy strany a na bezpartajní obočenou druhou řadu!

Přitom komunistické ideologové neopomínají zdůrazňovat, že "diktatura proletariátu" zůstava jedním z hlavních charakteristických rysů sovětského státu a hlavním nástrojem budování socialismu, ta diktatura, kterou Lenin označil "za moc neomezenou zadními zakony". Dvacetý sjezd sovětské komunistické strany tuto téži sice odmítl a zdůraznil otazku socialistické zákonosti, ale jeho usnesení bylo později uloženo do spodní zásuvky spolu s celou tzv. destalinisací a dnes platí tato leninska téza znova v plném rozsahu.

Mluví-li komunisté o státě "nového typu", mají pravdu v jednom, že za Lenina se zrodil první totalitní stát. Někteří bolsevici vedoucí z věrnosti k socialistickým zasadám, jenž dosud hlasali, se z pocitu totalitě vzpírali a byli pro koaliční vládu všech politických stran zastoupených v Sovětech, ale pro neústupnost Leninoxovy skupiny k tomu nedoslo. Jen leví socialisté revolucionáři do sovětské vlády koncem prosince 1917, vydřeli v ní však jen necelé tři měsíce. V červenci 1918 pak doslo mezi nimi a bolseviki k pouličním bojům v Petrohradě a Moskvě, při kterých je bolsevici "zlikvidovali" pod falešným obviněním z kontrarevoluce.

Po snadném vítězství v Moskvě, Kazani a jiných průmyslových městech neměli bolsevici zajem dělit se s kýmkoliv o moc, ač před říjnovou revolucí nikdy požadavek vlády jedné strany nevyslovili. S jídlem roste apetit, se říkává, a tak doslo k vytvoření komunistického samodržaví, k systému vlády jedné strany, kterou komunisté vydávají dnes za velkou vymoženosť revoluce a za jedině možný a správný revoluční systém vlády. Leninox stat "nového typu" je tedy takový stat, v němž si komunistická strana monopoluje všechnou moc a ostatní politické strany jsou bud' zrušeny, nebo "usměrněny" tak, že většinu většinu všechny tajné úmluvy uzavřené carskou vládou, Carské úmluvy po case bolsevici uveřejnili, ale přílom za posledních několik desítek let, hlavně za Gromyka a Zorina, předvedli celému světu tajnou diplomaci v takových dimenzích a s takovou dávkou politického pokrytí, a kamufloace, že proti ní cinnost velmocenských diplomatů před první světovou válkou byla pravou dětskou zábavou.

Zásadou Leninoxovu zahraniční politiky bylo "užívat protikladů a rozporů mezi imperialisty, stát je proti sobě". V tom se stali jeho následovníci pravými mistry. Nejdříve jen o vyvolávání stávky a socialistických nepokoju v zemích, kde mají komunisté vliv na odborové hnutí, to patří k normální bolsevické taktice. V rozvojových zemích afrických a asijských při každém převratu stojí v pozadí bolsevický agitátor, někdy pravě z Moskvy, jindy ze satelitních zemí, nejčastěji z Prahy, v každém případě se při těchto převratech střílí zbraní, které dodali bolsevici. Přitom v novinách a v éteru neustále volají po klidu a míru ve

světě a troufale se vydavají za jejich jediné zastance. S hlediskem této zasad bolsevické zahranici politiky je třeba také posuzovat jejich poslední agitační heslo o svolání evropské mírové konference.

Leninismus je v podstatě praxe sovětských komunistů ve většině státní éry. Stal se mezinárodním učením a dnes společenská forma v SSSR je důsledně uskutečnění leninského společenského modelu - proto je nedotknutelná, mezinárodně závazná, vzor pro komunisty všech zemí. "Existuje jen jediný socialismus, ten, který zvítězil v Sovětském svazu, a ten je nejvyšší formou demokracie" napsal úvodník moskevských "Izvestij" v květnu 1968 v polemice s Dubcekovou politikou v Československu. Takový je speciálně moskevský výklad "socialistického internacionálního", bolsevická koncepce monolithní jednotky a jednotného modelu socialismu. Dvacetý sjezd sovětské komunistické strany tento monolithismus odmítl a deklaroval rovnoprávnost a autonomii komunistických stran bez rozdílu. Tehdy moskevští bolsevici sami uznali, že tato koncepce je zastarala a vývojem překonána. Ze strachu před reformami v Československu se však k ní vrátili a nadto ji jestě doplnili známou Brežnevovou doktrínou omezené suverenity socialistických zemí.

V moskevských tézích k výročí Lenina se tvrdí, že "socialismus je ztělesnění ideje leninismu". Podstatou socialismu, podle Lenina, představuje v přechodu výrobních prostředků do vlastnictví lidu, v nahrazení kapitalistického hospodařského systému výrobou podle všeobecného plánu v zajmu všech členů společnosti.

Ve světle paděsáti letých zkusebností se sovětským systémem není těžké tvrdit, že "socialismus nebyl a není cestou k socialismu. Otázka vlastnictví výrobních prostředků nemůže být otázkou zasadní, nybrž jen otázkou vhodnosti, stejně tak forma podnikání. Hlavní je - a to je zajem společnosti - kontrola vlastnictví. Státní kapitalismus, jak jej vytvořili bolsevici podle Leninoxových koncepcí, nevedl k socialismu, nybrž jen k nové formě socialistického útisku a vykořistování.

Socialismus nelze přece vykládat jen úzkoprsé materialisticky jak to bolsevici spolu s Leninem dělají. Socialismus má svůj původ v humanismu devatenáctého století, je součástí západní demokracie a jeho cílem je odstranit bídou, nespravedlnost vykořistování a ujaření jakéhokoliv druhu. Je to úsili o nový společenský řad, který je inspirován ideály humanismu a proto ho mohou budovat jen svobodní lidé demokratického státu, nikoli otroci a nevolníci jakékoliv diktatury. Je přece vic než paradoxní, musí-li se dnes lid v Sovětech pachtit po takových elementárních svobodach, jako je svoboda projevu a shromáždování, jichž si lid na Zapadě už před sto lety vydobyl, aby mohl bojovat o svůj pokrok za kapitalismu. A je to jistě velmi skromný cíl u srovnání s ideály společnosti bez tří, k níž při spěje Sovětský svaz v duchu Leninoxově podle výkazu sovětských vědátorů o slavnostních přiležitostech.

To, co nam bolsevici jako socialismus předkladají, je urážlivé překrucování vlastního pojmu socialismu, stejně jako pojmu demokracie, jež slyšíme až příliš často z jejich úst. Socialistům jde přece o konkrétní, určité demokratické svobody a ty lze uskutečňovat jen, mame-li zajištěny principy humanismu, svobody a demokracie. Despoticky socialismus nemůže existovat. Alexandr Ivanovič Herzen, jeden z velkých ruských filosofů a jistě nemenší revolucionář než Lenin, to řekl výstříz: "Socialismus, který by se chtěl obejmít bez politické svobody, bez rovnosti, rychle by se zvrhl v samodržavny komunismus". A to je případ leninského "socialismu".

V minulosti měli mnozí socialisté odlišný názor na konečný cíl so-

HAVLÍČEK MĚL PRAVDU**Pokracování se str. 1**

Z té demonstrace se zrodilo ještě více demonstrací, a nakonec z toho byla republika. Republika měla také svoje vojsko. A ti vojaci republiky chodili ve stejnokrojích především rozmanitých, ale často také osumělých, bezbarvých. Starí strýcové vykládali, že v míru takhle vojaci nevypadali. V míru - při císařských manévrech, při císařských přehlídkách, to bylo byvala podivna! Vojaci vyrovnaní, útvary v bezvadném pořadku, řady blyskačkých bodáků, při vzdávání pocty všecko na povel: raz, dva, jediný hřmot! Kdepak teď, po valce, po převratu, po revoluci, za republiky; takového něco vy, děti, už neuvidíte.

A zase jiné demonstrace vidělo to Staroměstské náměstí; jednu tady viděl na obraťku. Pravdu měli moji strýcové - byl to pohled nejmírně vzdálený od slavnostních přehlídek z dob mocnářství s rovnocarym seřazením mužstva, s odslužováním pořadím sarzy, vycíleným prostorem pro vrchnost, s obecenstvem zatlačeným za kordon do pozadí. Stojí tu ovšem ozbrojení krom vrchnosti, stojí tu s novými, dosud nepoužitymi a nevezkými zbraněmi muzové těch útvarů, které začaly jako skromné zavodní stráže - pry proti werwolšum a sabotérům, kterých nikde nebylo a které najednou, naraz, na jakýsi tajný povel dostaly nové jméno Dělnických milicí, nové zbraně (které drželi ti chlapci jako kostáta) a nové ústřední velení. Uprostřed nich nová vrchnost, ale jestě jako vrchnost nevypadala; jestě to vypada přibližně jako řečník při lidové demonstraci, jestě se soudruh Gottwald nestal Dělnickým prezidentem, jestě nemá generalskou uniformu, jestě mluví či blabolí k davu, k ulici, k osklivému, hrozivému davu, davu vědomému si sily a moci každého uskřit.

A třetí obrazek - snímek 22. výročí oné demonstrace, výročí Vítězství 22. února. Ne - moji strýcové měli pravdu; cas bezvadných přehlídek se vrátil. Zadny dav, zadné bezvládí, žadna vzbouřena ulice; Ano, takového bezvadného přehlídky dovedli pefadat jenom v císařství vscruském; 22. února 1970 nam na Staroměstském náměstí předvedli takový obraz, o jakém píše se steskem pocateční kapitolu ruských emigrantských romanů. To byly casy, to byly parády na Martově poli, u Carského sela, u Gatsciny . . . za Nikolaje Pavlovice, za ministrování Arakcejeva, za casu cara Pavla, kdy měli gardové vojiny tak vycvičené, že nebylo na nich znát, že dýchají. Myslí jste, zarmoucení aristokraté po roce 1918, zděšení burzové po roce 1948, ze nastava bezvládí, neřadstvo, vlada chatry, diktatura proletariatu . . . Myslí jste se vsichni. Pravdu měl Havlíček. Arakcejev se vrátil. "Jenom caři, samovlada, a takové sloty - vytrvají věčně věků, jak juchtové boty . . ." Snímky z letosní Prahy nas unásejí do minulých věků, do vzdálených zemí, k nečekaným obdobám. Když tak o tom císaři Pavlovi mluvíme . . . nakonec ho lidé z vlastní gardy zavazdili. To se ve vojenských monarchiích - turecké a ruské - přihazelo.

Jindřich Štěfa

VYZÁDEJTE SI KOPII ONTARIJSKÉHO ROZPOČTU NA ROK 1970

NAPÍSTE SI O KOPII NA DOLE UVEDENOU ADRESU:

The Hon. Charles MacNaughton,
Treasurer and Minister of Economics,
Queen's Park, Toronto 182, Ontario.

Please forward

- The 1970 Ontario Budget
— Complete text and supporting papers
- The 1970 Budget Digest
— Budget highlights in simplified form

NAME.....

ADDRESS.....

CITY.....

Sovětský svaz a v zemích jeho satelitů. Není jistě třeba výraznějšího odmítnutí idejí tzv. leninismu, je to odmítnutí z kruhu, jež mají k této myšlenkám blízký vztah.

Videň 10. března 1970

Nic už tomu nechybi - jenom to zabalit.

MILÓ KOMÍNEK

Motto: R. Kipling

Jestlize umíš spocítat své zisky
A na hod jediny je riskovat
A když jsi ztratil zapocítit znova
A slovem nevzpomenouti svých
ztrát.

Donutit, znaš-li nervy své a svaly,
By nepadnuly, ať se zhroutily
A vydržely, když nic nezli vůle
Jimi nařizuje, aby sloužily.

Úvod: J. Stracovsky.

Je 9. března 1948. Jedu dnes pořád do Niagara Falls. Bohužel dnes ne tak optimisticky jako před tím. V našem Fordu pres nucenou věselost je cítit rozpaky a nejistotu z toho co bude. Jestě predevčirem nam bylo jasné, že jedeme k Milou prvnímu kanadskému úspěchu a tedy místo toho jedeme vlastně na pohreb celé dlouho a pracně připravované akce. Nejhorský je na tom, že tomu vůbec nerozumíme. Kdo se stala chyba, když to bylo takto prodiskutováno? Tisk, rozhlas a televise slibily svoji všechnost a my se tedy v duchu dětských modliteb, aby jim do toho něco přišlo, aby pršelo, nebo padal sníh. Ale místo toho je krásný den, slunce svítí a větr utichá. Prostě jedinečná příležitost pro všechny zvané spojit svůj weekend s podivou, kterou tento kontinent jestě neviděl.

Myslim si, že bylo rozumější zůstat doma a čekat jak to dopadne, ne predstoupit pred lidi s prázdnýma rukama, bez možnosti alespoň vysvětlit . . . ale ono by stejně nikoho vysvětleni nezajímalo. Pozvali nás, tak se ukaz! A místo toho sedíme s Milou ve voze a jedu na pohreb prvního jeho vystoupení leteckého akrobata, který snad takhle jestě na zadny svůj podnik nejel. Nemluvíme o tom, ale vím, že nemyslí na nic jiného. Oč je to horsí pro něj, který sel v Evropě, Asii, Africe a Australii od úspěchu k úspěchu. Proč toho se muselo stat při prvním vystoupení v zemi, kterou zvolil, aby se stala jeho novou vlasti? Proč? Zazíl už někdy něco podobného? Ví také jak horce chutná porážka?

Ví to dobré, vi to snad lépe než kdokoliv z nás. Úspěchy kterých dosahal se plati a plati se téze. Osud mu nic nedal zadarmo, snad i ten dnesek je daní námlousti, nebo snad budoucnosti, kdož ví? Jeho život je vlastně namětem toho nejdobrodružnějšího románu, který by si mohl někdo vymyslet. Když se na něj zezadu dívám, opravidu nevím, kde se v něm vždy brala ta sila, která jej hnala pořad dopředu, která mu nedovolila se ohlednout zpátky na cestu, kde zanechaval kusy svého těla, roky svého života, která ho hnala do podniku predem ztrazených, který nakonec vyhrával. Pověz mi, ne, pověz všem, jaká síla to byla, která Ti pomohla vyniknout se katově opráce a přežít 17 let pekla bolševických koncentračních taborů. A jaká síla to byla, která Tě priměla zde, na druhé straně světa, pokouset znova osud?

Fakt je, že dnes Jsi prohrál, ale kdo ví, až nám řekněs všechno, nebudeš ochotni věřit, že je to vlastně počátek nových vítězství, která musí přijít, protože Jsi přijel dobyt tento kontinent a malověrnost nechávaš nam ostatním, protože nikdo z nás nebyl:

THE MAN UNDER THE SKY.

- 1948 -

RUDÁ PRÍSERA ZNÁSILŇUJE ČESkoslovensko

L

Tento druhý měsíc roku 1948 nezaciná dobře od samého začátku. Probouzí se ráno sklícený, s pocitem nepříjemných udalostí. Dole slyším hlas své matky, která s někým mluví. Snaží se tisit hlas, ale nakonec volá mé jméno. Rychle se oblékam a jdu dolů. Matka tam stojí se znamením listonosem, který mi podává ruku tak nějak divně, s ostychavou účasti a hned, aby zakryl své rozpaky, vytahuje z kabely telegram, dava mi podepsat příjem a rychle se loučí. Dívám se nechápavě na matku. Chodí mi stále tolik posty, telegramů, že si neumím vysvětlit chování pana Jandy, ani úzkostlivy pohled své matky. Pocit, který jsem měl při svém probuzení se znova dostavu-

jencem ale i nepřítele. Záclina se ozyvá svírává bolest v bříse nevyléčený průstřel se ozyvá. Vydávám se na dalsí cestu, ale sily mi vůči hledně ubývají. Už nevstávám, plazím se po metrech, pak po půl metrech. Toci se mi hlava, nemohu se pojednou přinutit k soustředění. Tedy už vím, že jsem přečlenil své sily. Za stále častějsích zastavek, když zůstávám ležet tváří přitisknutou k zemi, nutím se myslet na něco jiného - všechni hrálovi mych klukovských snů to přece dělali, ale já asi nejsem hrdina, protože bych nejradiji křicel bolesti a bezmocným zoufalstvím. Pomalu se mi záclina míchat skutečnost s vidinami. V jasnějších chvílkách si uvědomuj, že tohle je konec, konec snad par metrů od hranic.

V posledním výpětí sil pudem se bezachovy se plížím k temné siluetě nějakého stavění. Tluču na dveře a v té chvíli je mi jedno, kdo mi otevře. Všechno je lepsi než představa umírat v objektu nepřátelského.

Usedam ke kamennu pod zkoumavým, podmračeným pohledem slovenské osidlence z Breznia nad Hronom. Nemluvíme, já nemohu a on zjevně nechce. Tak, jak teplota a světlo uklidňuje mé myšlenky, podvědomí záclina signalizovat výstrahu. Ten zamračený, mlčenlivý člověk se mi nelíbí a jeho žena pochlízejí po světnici a vyměňují s ním kradmě pohledy, jestě méně. Teplota na mne působi a skoro usínám. Braním se tomu, pocit, že nejsem u dobrých lidí je stále silnější a když žena najednou zmizela z místnosti, vím bezpečně, že je zle. Nemohu přinutit své tělo, aby poslechl vůli, nohy se mi třesou, ruce se marně opírají o stůl.

Stejně je pozdě, venku se ozvalo ostré zasteknutí a prudec rozrazenými dveřmi vnikají do místnosti příslušníci pohraniční hlídky. Jejich namiřené samopaly a vystražné "Ruce vzhůru" by nenechaly na pochybách ani většího optimistu než jsem ja. Dávám ruce nahoru, ale křicel bych zlosti a zoufalství, ta

je. Roztrhavam telegram, dívám se do něj a marně se snažím pochopit to, co čtu: "Miló, 11. února 1948 spachal ve svém bytě v Praze sebevraždu Josef Melichar. Okamžitě přijed - Irena -" Stále ještě neumím pochopit význam těch několika slov. Ale jak si vybavuji v podvědomí obličej jednoho z mých nejbližších přítele a spolupracovníků, clověka, který prosel celý svět, přítele, s kterým jsem sel od vítězství k vítězství, hluboko ve mně narůstá nejistota, že těchto pár nesmyslných slov, je strašně pravdivých, pravdivějších o to, že znám příčinu. Manželsky rozvrat, jehož jsem byl svědkem v minulých týdnech, skončil tragicky 11. února, kdy už Pepa nemohl dale . . .

Balim a odjíždím do Prahy, jdu se naposledy podívat do té tvaře s kterou mně toho tolik pojilo; druhý den Pepu pohrbívame na Olšany. Vracíme se spolu s ostatními přítele do naši kanceláře v Melantrichově ulici a vzpomínáme dlouho do noci na jednoho z nás, dobrého clověka, který neunesl titul zrady toho nejbližšího.

A únor neradostně pokračuje k tragedii. Ministerstvem jsou doručovány balíčky traskavin, do Prahy je nejen svolán sjezd závodních rad a družstevníků, ale přijíždějí i auta po zubaři ozbrojených milicionářů. Kolem Prahy krouží pohovornostní oddíly NB, každě nocí mění své místo. V novinách řadí censura, objevují se bílá můsta. Všechni cítíme napětí a nejistotu. Vladní křise. Vycházíme na ulici, davy lidí směřují na Staroměstské náměstí. Připojuji se také. Uvědomuju si, že jsem svědkem konce demokracie v této zemi, komunisté se ujmou moci ozbrojeným pučem. Jsem svědkem dalšího Gottwaldova vystupení na Václavském náměstí, ve kterém ohlašuje přijetí demise ministra prezidentem republiky a vytvoření své nové vlády. To je konec, definitivní konec všeho, cemu jsem věřil. -

Odjíždím domů, abych informoval rodiče a přátele. 2. března do stávám objemnou zásilkou. Jsou to výnosy ministerstva vnitřní a ministerstva dopravy, zakazující mi

zazáclinu a zradila ani ne 300 metrů od hranice!

Příslušníci hlídky, jeden mladý podstrážník SNB a jeden finančník s lesákým plnovousem mne odvlekají k nedaleké křížovatce cest, kde stojí polorozpadlá bouda na sběr konví mléka. Tam u mne dělá ten finančník, působící mnohem lidstvějším dojmem, než hulvásky klacek v uniformě SNB, protihlídku.

Stojím mezi nimi. Zatím co finančník prohlíží aktovku, esenbák poodezel několik metrů a rozhází se na všechny strany podezírávě, vtělený symbol z plakátu vyzyvajícího k bdělosti a ostrazitosti. Působilo by to směšně, kdyby neměl odjížděný automobil. Voušac, skloněny nad mojí aktovkou vrhne patrný pohled směrem k esenbákově a septem mi říká: "Je to v pořádku, to půjde". Narovnává se, podává mi aktovku a nahlas, služebním tónem oznamuje: "je to v pořádku, můžete jít, ale hlase se na ONV v Mariánských Lázních pro nové povolení ke vstupu do pohraničního pasma!" Jen stěží mohu uvěřit svým uším, ale pohled toho clověka mne přesvědčuje, že tady hraje divadlo, strašně nebezpečné, ale pro mne zivotně důležité divadlo. Něco koktám a odcházím zvolna, aby na mne nebylo znat, jak těžko se mi jde.

"Stůj, ruce vzhůru!" Namířeny samopal a vztekly obličeje fanatika v esenbákově uniformě mne zmrzají. Co se děje? Velitel hlídky, který mne právě propustil, je stejně tak překvapen a vzrušeně se dohaduje se svým podřízeným. Ten trvá na mém zadání takovým způsobem, že vousac nakonec resignovaně mávne rukou a rychle mizí v ledové. Současně přijíždí po cestě vůz lesní správy a zastavuje u nás. Esenbák mne usazuje do kabiny, hází moji aktovku na valník a nazírav jeřáb, aby nás odvezl na velitelství úseku do Broumova u Mariánských Lázní.

Vystupujeme do budovy velitelství, vcházíme do vnitřku a opouštíme místnost, abych byl venku z této nebezpečné budovy. Snad přece jen soudíky rozhodly, že ne je kapitán, ale podstrážník. Znovu se přede mnou staví, odebírá mi aktovku, důkladně ji prohlíží . . . dluhou prohlíží . . . a pak bez slova se na mne vrhá a pažbou pistole mi zasazuje rány do obličeje. Bezmočně padám na skříň u stěny, její dveře

přistup na všechna letiště v republice. Mám se denně hlasit na SNB. Proč? Proč? Ptám se. Odpověď není. Znovu jedu do Prahy. Mam platný československý pas a mam už dříve naplanovanou cestu do Spojených států, kde mám natact dva filmy v Hollywoodu a vystupovat na 25 leteckých dnech. Ale naráz na neprodyšnou zed'. Je mi děleno, že ministerstvo vnitřního dělnictva pronikavou bolest v bříze. Taska mi padaří ruky, zda se mi, že způsobený huč je tak hrozny, neomluvitelný, jako bych v kostele upustil zavíz. Posledním zableskem myšlenky si uvědomuj celou tragedii situace: tahle rana přec nepatřila mně! Pak už nic, padám do tmy . . .

Těžce se probíram k vědomí, snažím se vstát, ale něčí ruce mi brání. Pomalu rozeznávám obličeje, cizí obličeje, vyděšené, plno lidí kolem. Nesrozumitelný sepot a pak zase tma . . .

Nevidím jak dlouho jíž ležím na slámě ve stodole. Nemohu se obrátit, dívám se jen vzhůru, kde nad tmavými trámy pronikají paprsky světel rozbitou strechou. Ležím bez hnání a snažím se vzpomenout si, jak jsem se sem dostal. Nedaří se mi to, mám v hlavě všechno přeházené, jednotlivé scény jako oblací bez souvislosti se vynořují a hned zas zanikají.

Snad jsem se pohnul, nevím, ale ostrá bolest, kterou jsem znova učil, mi razem připomněla vystřel v noci. Později jsem se dozvěděl, že přátelé mne ve tmě odtáhli do selské usedlosti, která ležela opodal trasy našeho přechodu. Hospodář i hospodyně pro mne dělali vše co mohli, ale v jejich očích byl strach, strach z toho, co zachvacovalo celou zemi. Lékař, který nyní osetřoval mi daval naději; je to hladký průstřel břicha a nebudou-li komplikace . . . snad . . .

Neměl jsem staní. Věděl jsem, že o mne ví přilis mnoho lidí; to nemůže dobré dopadnout. Po čtrnácti dnech, za viditelného ulehčení celé domácí rodiny jsem se rozloučil a večer jsem se odplížil do tmy. Hnusná plískanice ztěžuje viditelnost, chvílemi jdu, padám, plížím se, odpočívám a naslouchám do tmy, která je jako před 14 dny mým spo-

ten napor nevydržely, praskají a já padám dovnitř mezi samopaly a munice. Způsobeným hlukem přibíhají ostatní a mlatí mne tím, co kdo má v ruce. Zvlášť si pamatuji, nebo spíš cítím rány, které mi odborně dává starší vrchní strážník SNB, na jehož uniformě vidím legionářská vyznamenání. Bíjí mne tak dlouho, dokud se hybám, možná jest déle, ale to už já nevím . . .

Když jsem se probral k vědomí, cítím nesnesitelnou bolest v obličeji, skoro nevidím. Ruce mám spoutány a pouta se mi zarezávají do masa. Sahám kolem sebe po slepu, jak mi dovolují spoutané ruce a nahmatavám vedle sebe kaluž lepkavé tekutiny, vlastní krev. Zřídili mne pěkně, vlastní matka by mne

ten napor nevydržely, praskají a já padám dovnitř mezi samopaly a munice. Způsobeným hlukem přibíhají ostatní a mlatí mne tím, co kdo má v ruce. Zvlášť si pamatuji, nebo spíš cítím rány, které mi odborně dává starší vrchní strážník SNB, na jehož uniformě vidím legionářská vyznamenání. Bíjí mne tak dlouho, dokud se hybám, možná jest déle, ale to už já nevím . . .

Obeč slyším z chodby hluk, nadávky, rany, výkřiky, stále přivádějí nové lidí . . .

Ležím už dlouhou dobu, chvílemi upadám do mrakotného spanku. Nečítám průstřel, necítím jednotlivá zranění, mé tělo je jedna velká rana, ale já ji nevím, alespoň ne osobně, jako by patřila někomu jinému. Tedy se otevřely dveře a v nich stojí muž. Ze země mi připadá jako obr v tom svém kozeném kabátě. Ačkoliv se mi předpokládává, nepotřebuje str. 4

PRAHA - ÚNOR 1948.

"Můžete jít, mate to v pořádku!"

Nevím zda se dívám vzděně, nebo jen hloupě, ale rychle beru aktovku a opouští místnost, abych byl venku z této nebezpečné budovy.

Snad přece jen soudíky rozhodly, že ne je kapitán, ale podstrážník. Znovu se přede mnou staví, odebírá mi aktovku, důkladně ji prohlíží . . . a pak bez slova se na mne vrhá a pažbou pistole mi zasazuje rány do obličeje. Bezmočně padám na skříň u stěny, její dveře

Pokracovan:

stavuje jen kopnutím, nebo snad pravě proto, vám bezpečně, že teď je teprve definitivní konec. Je to příslušník státní bezpečnosti, organizace, která může všechno, organizace jejíž cíny jsou nad zákonem, organizace, která je panem života a smrti každého v tomto nestastém státě.

Je mi už jedno, že do mne kope, ale když mne osloví krestním jménem a to tak jak mi říkají doma, trhne to se mnou. Pokousím se abych ho poznal, podle hlasu, naháman své usi, jediny smysl, který tu jejich zabavu prestal bez úhony, ale marně. Chlap v kozáku pokračuje v samomluvě, klade mi otázky a sam si odpovídá. Občas pro zplesňení do mne kopne. Népresta va mne castovat intimními znalostmi mych rodinnych poměrů, výsměšně vzpomíná mych píruznych a mně se pomalu jasné v tom chaosu těkajících myšlenek, které s krajním výpětím davam dohromady . . . uz nám jeho hodnost, uz nám jeho funkci; je to hrozné pomysleni . . .

Konečně ho omrzelo kochat se zas jedním "vítězstvím" a dáva rozkaz k mému převozu do Mariánských Lazní.

Vezli nas na nakladním autě jako dobytca, zmlacené, dotlučené, prostřílené, ženy i muže spoutané na rukou a navzájem k sobě. Soucit s raněnými nepatří do slovníku těchto andělů komunismu.

Zase lezím na zemi mezi ostatními v cele statní bezpečnosti. Je nás zde asi 30, tak jak nás pochytili na hranicích, mladá děvčata, chlapečka sotva škole odrostli, muzi, kteří za tuto republiku bojovali v jedné, nebo v obou světových válkách. Bud', že utíkali pred dobrinám komunismu, nebo pomáhali k útěku jiným. Ted' zde lezíme a nevíme jaký bude nas další osud, víme jen z té krátké zkusenosti, že nás představovost je prilis malá na bojovou rejtřík našich vězni.

Zakrátko mne převažej do Prahy spolu s dalšími spoluvedzni ve dvou autobusech. Jak je to dlouho co jsem odtud odjížděl s nadějemi na nový život a jak se sem teď vracím. Nas autobus stojí tisíce na dvoře v Bartolomejské ulici č. 4. V zapěti je ticho vystřídano řevem eskorty, která nás zene do věznice. Jsem odveden na celu 18 v druhém poschodi, kde už jsou nějací lidé. Mezi nimi poznávám Karla Svojodu, bývalého gen. ředitela agrární banky, ale stále přicházejí noví, až je tato veliká místnost po-dobající se ratejně, plna. Jsou zde lidé všeho věku, všech povolání; dělnici, řemeslníci, umělci, lidé, kteří měli velké majetky spolu s těmi kteří nemají nic. Dnes už jsou na tom všichni stejně a nerozeznáš tovarníka od kopace v ulici. Vztahy mezi nimi jsou takové, jak se postupně poznáváme, některí jsou zamlklí, zhroucení pod těhou ranou, která na ně dolehla.

POKRACOVÁNÍ PRÍSTE

Pokryvačské a Klempířské Práce,
PROVADÍ

Frank ROMANEK

428 Deloraine Ave, Toronto 12.
Volejte kdykoliv
TELEFON 787-8688

EVROPSKA LÉKARNA
posila

LÉKY DO ČSSR
HILARY'S DRUG STORE
344 BATHURST ST.
TORONTO
Tel: EMPIRE 8-1059
Rychlé a přesné dodání

JAKO DOMA SI POCHUTNATE V KRAJANSKE RESTAURACI

"MOUNTAIN HUT"

67 HAYTER ST. (BAY a HAYTER) TORONTO 1 - 364-0972

VARÍ SE DRSTKOVA - KNEDLO-VEPRO-ZELO A KDYZ ČAS
DÁ BUDE I DOMACÍ ZABÍJAČKA - TEŠÍME SE NA VAS!
OTEVŘENO OD 1 PROSINCE DENNĚ od 11 DOP. do 23 HOD.
(PRVNÍ ULIČE JIŽNĚ OD COLLEGE STREET)

ČTROMĚSÍČNÍ TÝDENÍK PRILOHA!

VÍM, ŽE PROTI RAKOVINĚ SE DÁ BOJOVAT

Mrs. William Dennison
Toronto, Ont.

Proti rakovině se da bojovat. Potřebujeme Vaši finanční pomoc, abychom mohli v boji pokračovat. Posilněte nasi naději. Přispějte stědře na domovní sbírky.

CANADIAN CANCER SOCIETY
22 Davisville Ave. Toronto 7

CANADIAN
CANCER
SOCIETY

VB2215

REPLIKA NA REPLIKU

"Zavinil jste si to sami".

Precel jsem si v Našich Hlasech odpověd' M. Zelky Karlu Svatému na jeho článek "Zavinili jste si to sami". Předesílam, že jsem tento článek nečetl, ale odpověd' Miloše Zelky mne tak zaujala, že k ní zaújímam své vlastní stanovisko.

Především se domnívám, že pan Miloš Zelka neemigroval z komunistického Československa, ale z jiné země, kde jestě stále bezmocně, ale přesto vševládychtí komunisté stále slibují to, co i nám slibovali do roku 1948, než se únorovým pučem dostali k neomezené moci. Odjížděl jsem z Československa na dovolenou v červenci 1968, tedy v době, kdy byl Dubcek jestě symbolem snahy "demokratizovat" úděsný politický život ve vlasti. ALE vzpomeňme televizních projevů jeho předních lednových ideologů Goldstuckera, Špacky, Mináře, Kriegela, Smrkovského připustili-li ve svých projevech třeba jen náznak existence rovnoprávných politických stran nebo demokratických voleb. NIKDY! Je tudíž třeba hodnotit politickou osobnost Dubceku jen jako další zaběhlou ovečku, jíž stěkot psa zahnal zpět do stáda. Navíc troufam si tvrdit, že se Dubcek nikdy nechtěl vzdát totalitní diktatury, absolutní moci nad většinou nespokojeného národa a ani centralní moskevské linie a jeho předsrpnové schůzky s Brežněvem a Kosyginem to potvrzují.

Je nepopiratelné, že chtěl vytvořit socialismus s lidskou tváří, ale je takový možný bez existence zaručených demokratických svobod? Jíž přeci sama podslata socialismu vyzaduje dodržování principiálních demokratických regulí?

Připomíme si jen marný boj o přiznání legalního statutu pro COS, KAN, K 231 a další vysloveně demokratické organizace (Soc. dem. strana). Chcele snad namítat, že doba sedmi měsíců byla příliš krátká pro jejich uznání?

Ale přecasujme si Dubceka do tragických let padesátych, do doby, kdy se tento vehementně začínal ucházet o místo úspěšného politického kariéristy. Představme si jej v momentu, kdy jako straník měl hlasovat pro či proti proti rozsudku oběsení Dr. Milady Horákové, Myslite, že byl osobně natolik statečný, že se aspoň zdřel hlasování, aby přeci jen nenesl alikvotní podíl viny na brutalní vrazdě nevinné ženy? Co dokazuje jeho kariéra, byl pro vraždy a dlouhodobě zálaře politických, protivníků, ano ci ne?

Přiznávám mu neodiskutovatelně určité dobré osobní vlastnosti pro komunistu netypické, ale tyto stály jen pro rozvinutí několika docasné a omamné zavonivých květů (svobody tisku a projevu, zrušena censura) na smetisti komunistického režimu v ČSR. Květy přirozeně povadly) jejich vůni předtím ovšem po právu byl opojen všechn csl. lid), smetistě zůstalo. Po zadavky demokratické větsiny národa začaly být pro komunisty politicky zcestné a neúnosné. Vyústily v pozadavek urychlěného odchodu sovětských jednotek, účastníků se manevrů na území Čech, az nako ne se vyhrotily ve zjevně antisovětism. Přes tu skutečnost, panoval na území republiky naprostý klid a pořádek.

Dovíme se proto někdy, co si vzlá sovětská vláda za důvod k vpadu na území ČSSR? Prozatím stále tvrdí, že k tomuto krajnímu činu byla vyzvana jedním členem csl. vlády.

Dubcek zůstává symbolem Ledna, ale bohužel i symbolem Srpena. Jeho osobní tragedie je tragédií národa. Jeho politická neprozárovost neodhaduje a nepřipouští "soudružskou" asistence kremelských přátel, s nimiž jsme měli obcovat na věky.

Dubcek je nucen opustit politickou arénu, zrazený národ zůstává. Palachové zbytečně obětuje své životy, pokořený národ ještě v sevračnosti demonstruje. Konservativci minuly týden vylučují Dubceka ze strany doby jeho soudu. Léta padesáta se vracejí.

Dubcek (i sebe úspěšnější dodnes vladoucí) by byl po mému soudu jen cestecným řešením generálně prekerní situace u nás doma, neodstranoval totiž systém, jenž ve vědomí i podvědomí at' jíž méně či více politicky vzdělaných československých občanů se jeví jako prakticky neuskutečnitelný a tudíž absurdní.

Pan Zelka se též zmínil o svobodě tisku. Polednový svobodny tisk odhaluje syna prezidenta Novotného jako zloděje několika desítek tisíc z presidentské pokladny. Zatím co staršenka, jež si chtěla osladit svůj hořký úděl důchodkyň, odcizenim tabulky čokolády v samoobsluze, je vlačena po soudech, veřejně pranýrována a jestě pokutována. Novotný ml. jestě dodnes nebyl odsouzen. Tisk též odhaluje trýznitele a vraha čihostského faráře Toufara. Byvalý estébák Mácha, mezičím promoval na "promovaného právníka" a je ve významném postavení komunistického byrokratického aparatu, je pod tlakem veřejného mínění zatčen, ale po několika dnech propuštěn. Paradoxní situace "svobodného" tisku v nesvobodné zemi. Může spravedlnost hledat, ale spravedlnost v institutu normativu

POSLEDNÍ ROZHовор S PRESIDENTEM BENEŠEM

Když Jan Masaryk se rozhodl zůstat ministrem zahraničních věcí v komunistické vládě Klementa Gottwaldova po výlezství komunistického puce v únoru 1948, vytváralo to údiv jak v Československu, tak za hranicemi. (V osmém svazku svých pamětí napsal Dr. L. Feierabend: Byl jsem překvapen, že ministrem zahraničních věcí zůstal Jan Benes (neřekla s kým mluvila) vyrozměla, že Benes a Masaryk dospěli k nějakému dorozumění. (Z toho vyplynula, že mezi nimi bylo nedorozumění - a bylo od soboty). Masarykovi tajemníci se shodně domnívali, že v těch dnech se Benes a Masaryk shodli na brzkém rozchodu s komunisty a snad o způsobu, jak jej uskutečnit.

Druhy (a nejposlednější) soukromy hovor s Benesem se konal za procházky zahradou. Procházka brzo skončila, protože byl chladný den. Masaryk potom odjížděl zpět do Prahy a Benes mu odevzdal velkou obálku s nějakými soukromými spisy. - Ani tato obálka ani zadné listiny nebyly nalezeny v Masarykově bytě, když druhého dne ráno byla odhalena Janova záhadná smrt.

Paní Smutná si povídala, že president byl velmi skleslý, když Masaryk odjížděl.

Setkaní a hovorům v poslední den Masarykova života (úterý, 9. března) predcházela Masarykův rozhovor s Benesem v sobotu, 6. března, který byl dramaticky pohnutý a konci neshodou. (Proto ten důraz svědků, že v úterý "dospěli k nějakému dorozumění"). Marcia Davenportová ve své knize: To strong to believe - o tom referuje takto: "Jan se ptal Benese, co nyní (když komunisté zvítězili) chce dělat - sam i s ním a Benes odpověděl, že by chtěl resignovat, ale Gottwald to nepřipustil. Neřekl, co by myslil pro Jana, neměl na to odpovědi. Jan prohlásil, že nemůže déle zůstat ve falešném postavení, které přijal, ale Benes zůstával k tomu nevšímavý. Jan opakoval, že cítí, že splnil svou konečnou povinnost a že mu nadále není možno snáset nynější situaci a je nutné, aby se z ní nějak dostal. To s Benesem trochu pohnulo, ale nic na to neřekl. Jan se stále pokoušel zvědět, jestli má Benes nějaké predstavy nebo zaměry, které by Jana stále zavazovaly k povinnosti stat při Benesovi. - Nebylo však možné dostat jakoukoli odpověď. Konečně se Jan zeptal (a nebylo by divu, když byl na to zvysil hlas, p. r.) co tedy zamýšlí, co máj oba udělat, když Benes všechno dovedl "az na konec cesty"? Tu se Benes rozcílil (není divu, kritiku nikdy neměl rád a z této strany už teprve ne, Pozn. red) a řekl, že mu je jedno, co bude Jan dělat. At' si své problémy sam vyřeší a vymotá se z vlastních nesnáží. - Jan odpověděl, že to právě chce udělat - bude-li moct. Ze zamýšli odejít."

(Přistě: PLÁNY NA ÚTEK)

PRAŽSKÝ HODINÁR
V TORONTO

Vám opraví hodinky všech značek!
SPOLEHLIVÉ A LEVNÉ
Volejte: 531-4703

náří, platonická.

Dubcekem slibované uvolnění diktatury se projevovalo v praxi tímto způsobem: dejme mučenému lidu jen tolik svobody, aby komunistické panství nebylo nikdo a za žádných okolností ohrozeno nebo omezeno. A to bylo pro kohokoliv z nás prece jen trochu malo.

Jan Janků

PENEZNI ÚSTAV "KAMPELICKA" POSKYTUJE
BEZOZKLADNĚ NEJLEVNEJŠÍ A NEJVÝHODNĚJŠÍ**PŮJCKY DO \$5,000.00**

Před koupí auta, nabytku, domu a jiných potřeb, vyzádejte si podrobné informace na tel. číslo 925-0557 neb osobně na 740 Spadina Ave. (Bloor St. W) denně 10-5 hod. odp., též ponděli a pátek do 7 hod. večer neb v sobotu dopoledne 10-1 hod.

"OUR VOICES"

77 FLORENCE ST. TORONTO 3,
ONT. CANADA.

Přihašuji se za odběratele "Našich Hlasek a příkladů sek (Money order) na \$ . . . jako předplatné na celý rok.

Jméno: .....

Adresa: .....

Roční předplatné: \$6.00 pro všechny země.

Kancléř Smutný i paní Smutná rozpoznali, že Masaryk přišel z presidentovy pracovny rozveselen, rozjasněn Dr. Klinger řekl, že z telefonického hovoru paní Benesová (neřekla s kým mluvila) vyrozměla, že Benes a Masaryk dospěli k nějakému dorozumění. (Z toho vyplynula, že mezi nimi bylo nedorozumění - a bylo od soboty). Masarykovi tajemníci se shodně domnívali, že v těch dnech se Benes a Masaryk shodli na brzkém rozchodu s komunisty a snad o způsobu, jak jej uskutečnit.

Druhy (a nejposlednější) soukromy hovor s Benesem se konal za procházky zahradou. Procházka brzo skončila, protože byl chladný den. Masaryk potom odjížděl zpět do Prahy a Benes mu odevzdal velkou obálku s nějakými soukromými spisy. - Ani tato obálka ani zadné listiny nebyly nalezeny v Masarykově bytě, když druhého dne ráno byla odhalena Janova záhadná smrt.

Paní Smutná si povídala, že president byl velmi skleslý, když Masaryk odjížděl.

Setkaní a hovorům v poslední den Masarykova života (úterý, 9. března) predcházela Masarykův rozhovor s Benesem v sobotu, 6. března

GENERALNI KONSULAT CSSR MONTREAL

Zadost o zprostění občanství ČSSR.

Po několika měsících úvah a zkoumání jsem dospěl k presvědčení, že pocit formalní sounaleznosti k lidem, kteří jsou tvůrci a garanty státnosti a režimu Československé socialistické republiky, by byl v diametrálném rozporu s mym smyslením a světovým nazorem; čili československé statní občanství by bylo překázkou dalsímu vnitřnímu rozvoji mé osobnosti. Proto, na zakladě pečlivého rozboru všech důvodů svého rozhodování, jsem

dosel k závěru - odvolávaje se na čl. 13. odst. 1 a 2, čl. 14. odst. 1 a čl. 15. odst. 2. Všeobecné deklarace lidských prav - požadat o zprostění občanství Československé socialistické republiky.

Důvody mého rozhodnutí jsou zřejmé, hluboké, zasadní a humánní.

Jako svobodomyslný člověk jsem dobré viděl, jako ostatně též všichni moji spoluobčané, jaké nadění vzbudily progresivní reformační snahy o nastolení lidských vztahů v zemi, svobody člověka, hospodářské a politické nezávislosti, jaký spravedlivý hněv zavlažoval v svědomí stovky lidských životů, nejrůznějších a hlavach všech občanů, jen, že nebyli odhaleni a potrestáni, naopak, jsou opět dosazováni do

chaných pod vedením sovětských poradců v komunistických koncentračních táborech, - i zklamání, zoufalství a nenávist nad nicim ne-vyprovokovanou agresí armad Varšavské smlouvy.

Jako Čechoslovak si musím uvědomovat částečnou historickou spoluvinu za zločiny, které jménem lidu byly pod vedením KSČ spáchány. Vzhledem k tomu, že po za-vraždění znovuřodici se demokracie v Československu, nastává období podobného teroru a právního charisu, jako tomu bylo v letech 1948-1967, konkrétní vinnici, mající na svému národu český a slovenský žije na pokraji genocidy duševní i fyzické a proto, já věnuji všechny své sily činnosti, která bude komunistům tj. kolaborantům s kremelským boževěstem jejich neblahu úlohu ztěžovat, podkopávat a odhalovat její pravou podstatu,

která je - poslusnost a slepa oddanost idealům, naprostě cizích mentalitě obyvatel civilizovaného evropského státu, strach před individuální svobodou, spravedlností a tudíž i odsouzením, jak narodem, tak i dějinami. Tato má činnost bude koordinována a systematicky začleněna do ideologického působení institucí, které jej ve svém programu realizují v zajmu, vyplývajícím a motivovaném tužbami desetitisíců Čechoslováků, kteří musejí v posledních desetiletích hledat svůj domov, mimo svou, tězce zkoušenou vlast. Fakt, že z Československa emigrovalo pouze za posledních 17 měsíců tolik lidí - kdyby protiprávně nebyl znemožněn odchod dalsím desetitisícům - bylo by to celkem alarmující číslo, které by ještě více burcovalo veřejné mínění ve světě; tento fakt nam poskytuje zárukou, že naš boj v zahraničí, za hospodařskou, politickou a kulturní nezávislost Československa, bude v duchu morálne podporovan 95 procenty národa Čechů a Slováků a at' bude trvat jakkoli dlouho, pravda je na naš straně, nikdo nás do tohoto boje nenutí, pouze naše svědomí a touha se do své země vrátit, a proto musíme nakonec zvítězit.

Tímto rozhodnutím chci manufunkci, odkud mohou opět ředit do festovat svůj nesmířitelný odpory proti doktrinářství a praxi světového nebezpečí - bolsevizmu. Zároveň chci dodat a upřesnit, že se formálně rozcházím pouze se státem a jeho režimem, kterýžto rozchod je logickým důsledkem mnoha let vějířeňho nesouhlasu s oficiální politikou KSČ, nerozcházím se tedy s lidem, z něhož pocházím, s jeho dobrými tradicemi a kulturním dědictvím, t. zn. aspekty, pro které jsem byl na svůj původ vždy hrady. Jsem si vědom integrity ke svému národu, povaužuji se za jeho nedělitelnou organickou součást a každý jiný vyklad manifestace mého odporu ke státní politice skupiny lidí, která vystupuje jménem národa proti jeho nejvlastnějším zajmům, povaužuji tímto za zlovojnou a vykonstruovaný.

Svůj úmysl, sloužit pravdě, chci dokazat mimo jiné i písním, aby toto mé rozhodnutí bylo v československých sdělovacích prostředích zveřejněno v nezkracené formě, ačkolik si nejsem jist, že mi příslušná místa v tomto směru vyhoví.

Nevím, jaký bude postup oficiálních míst, jichž se vyřizování podobných zadostí týka, ale samozřejmě očekávám nějakou odpověď, nebo potvrzení o příjmu, za což děkuji.

Moje uacionale: narozen 19. července 1940 ve Frydku - Mistku, poslední adresa v Československu: Frydek - Mistek, El. Krasnohorské, 151.

Emigranti, zamyslete se nad možností pozdat tamto, nebo i jiným způsobem o zprostění státního občanství, date tím najevo svůj neuhlas se zvýšil a bezprávím, které opět zdomácnělo v Československu pod ochranou sovětských zbraní. Předejdete rovněž i urazkám a ponizováním se strany cs. zastupitelských úřadů v Kanadě. Je nejvyšší čas, aby jsme kategoricky vyjádřili svoje rozhodnutí a odhodlání všemozně za svá práva bojovat tam, kde nás osud postavil.

PREKVAPTE VASI RODINU NÁVSTĚVOU Z ČESKOSLOVENSKA

Rozhlédněte se dobře kolem sebe. Žijete v této zemi, a pravděpodobně se Vám daří dobře. A tato dama zije tam v daleké vlasti, a snaží se představit, jak Vy žijete v Kanadě z dopisů a obrázků, které jí zasíláte. Proč ji nepozvete na navštěvu do Kanady, aby sama viděla, jak žijete, jaké máte prátele a úspěchy? My Vám to usnadníme. Je to dokonce velmi snadné, použijete-li "předplacené letenky". Je to opravdu velmi jednoduché. V případě, že této dámě není možno se do Kanady podívat tento rok, mohl Vy

byste se vypravit do Československa. Tato cesta by ozivila staré vzpomínky. Navštívte Vase přátele a známé. My a Vaše cestovní kancelář Vám rádi pomůžeme. Jenom se informujte jak je to možné letět nyní a zaplatit později, jaké jsou nejnižší sazby v tuto roční dobu a jakou můžete dostat slevu pro skupinu 25, 40 a 80 lidí. Letosního roku léta AIR CANADA a ČSA - Czechoslovak Airlines - jetem do Prahy 2 krát tydně. Ceny jsou \$317 z Toronto a \$258 z Montrealu.

**HLEDÁTE NEJLEPŠÍ EVROPSKÉ UZENINY
SUNKA - ČERSTVÉ MASO - IMPORTOVANÉ LAHUDKY ?**

NAJDĚTE JE POUZE U

tip-top MEATS

Dávejte pozor na naše speciality

delicatessen

1727 Bloor St. West (profi Keele podzemní dráhy)

YORKDALE SHOPPING CENTRE

a v srpnu začínáme ve FAIRVIEW MALL Don Mills a Sheppard

NOVÉ CENY !!!

JETEM DO EVROPY A ZPĚT

J I Z O D

\$ 293 -

VESELY & GREBEN
TRAVEL AGENCY

360 BATHURST STREET, TORONTO 2B

**PRVNÍ KRAJANSKÝ TEXTILNÍ OBCHOD
(TRH) V TORONTE**

Vám nabízí:

Obleky importované z Anglie, všecky pánské prádlo, vlněné svetry, zimní kabáty, sportovní bundy a obuv značky Baťa

Také dlouhé kožené i semišové kabáty s vložkami, pánské i dámské. Vám nabízíme ve velkém výběru. Dale můžete u nás nakoupit všecky pracovní oděvy, obuv kompletní ložní soupravy a povlečení.

Též cestovní a ložní kufry za velmi výhodné ceny.

Mluvime česky a slovensky. - Veřejnosti sloužíme již 19 let!

William JILEK TEXTILE MARKET
246 QUEEN STREET WEST — Telefon 368-0827

AIR CANADA

